

TÜRK TEKNOLOJİ SEKTÖRÜNÜN EN BÜYÜK SORUNU KALİTELİ ELEMAN BULMAK

“Deloitte Teknoloji Fast 50 Türkiye 2006” programında yer almayı başaran teknoloji şirketleri arasında anket yapan Deloitte Türkiye, sektörle ilgili CEO’ların görüşlerini aldı. Yöneticilerin büyük çoğunluğu hızlı büyümeye 2007 yılında da devam edeceklerine inandıklarını belirtirken, büyümenin önündeki en önemli sorunlardan birini, “kaliteli iş gücünü bulmak ve elde tutmak” olarak belirttiler. Kaliteli iş gücü bulma ve elde tutma, Kuzey Amerika, Asya Pasifik, Avrupa, Ortadoğu ve Afrika bölgelerindeki Fast 500 listelerine giren şirketlerin yöneticileri için de bir numaralı sorun olarak kabul ediliyor.

21 Eylül 2006, İstanbul: Türkiye’de Denetim, Vergi, Yönetim Danışmanlığı, Kurumsal Finansman ve Kurumsal Risk alanlarında hizmet veren Deloitte tarafından gerçekleştirilen “Deloitte Teknoloji Fast 50 Türkiye 2006” programında ilk 50’ye giren firmaların CEO’larına yapılan anketin amacı hızlı büyüme gösteren teknoloji firma CEO’larının bu başarılarındaki kilit noktaları, önümüzdeki beş yıl için neler öngördüklerini, küresel trendler içinde kendilerini nerede göndüklerini, en büyük fırsatların nerede olduğunu ve başarılarında rol oynayan ortak kişisel özellikleri göstermektir. Son 5 yıl içindeki ortalama büyüme hızları yaklaşık % 600 olan şirketlerin yöneticileri, Deloitte tarafından hazırlanan anketin sorularını yanıtlarken büyümeyi sağlayan en önemli unsurun kaliteli insan gücü olduğunu, ancak kaliteli insan gücünü bulmak ve elde tutmanın da büyümenin önündeki en büyük zorluğu oluşturduğunu vurguladılar. Türk yöneticilerin önümüzdeki 12 aya bakışları ise, dünyanın diğer bölgelerinden daha iyimser oldu. Türk teknoloji şirketleri kurumsal yönetimin yerleşmesinin de sektörde büyümeyi teşvik edeceğini vurguladılar. Anketin, Kuzey Amerika; Asya Pasifik; Avrupa, Ortadoğu ve Afrika bölgelerindeki Fast 500 listelerine giren şirket yöneticileriyle yapılan anketlerle karşılaştırılmasından da ilginç sonuçlar çıktı. Türk yöneticilerin sektörle ilgili tahminlerinde diğer bölgelerin yöneticileriyle genellikle benzer düşündükleri, ancak bazı konularda farklı yaklaşımların ortaya çıktığı görüldü. Yapılan anketlerde bütün dünyada hızlı büyüyen teknoloji şirketleri için en muhtemel senaryonun büyümeye devam etmek olduğu ortaya çıktı. Ancak Türk şirketleri stratejik bir ortakla birleşme veya iyi koşullarda satış için fırsat ararken, diğer bölgelerdeki teknoloji şirketlerinin daha ziyade satın alma fırsatlarıyla ilgilendiği görüldü. Sonuçları değerlendiren Deloitte Türkiye Teknoloji Medya Telekomünikasyon Lideri Oktay Aktolun, bu araştırmanın teknoloji sektörünün geleceğe bakışını ve temel sorunlarını ortaya koyduğunu vurguladı. Aktolun şunları söyledi: “Deloitte Teknoloji Fast 50 Türkiye 2006 programının da ortaya koyduğu gibi bu sektörde çok hızlı bir büyüme var. Bu şirketler önümüzdeki bir yıllık döneme de gayet iyimser bakıyorlar. Ancak bütün bunlar ankette ortaya çıkan sorunları geri plana itmemeli. Şirketler özellikle kaliteli insan gücünü bulmakta karşılaştıkları sıkıntıların ve kurumsal altyapı eksiklerinin büyümeyi güçleştirmesinden yakınıyorlar. Bu konuda devlete, meslek kuruluşlarına ve sivil toplum kuruluşlarına önemli görevler düşüyor. Bu şirketlerin sermaye eksiklerinin giderilebilmesi açısından, risk sermayesi sağlayan güçlü kuruluşların piyasada aktif rol oynaması büyük önem taşıyor.”

Kaliteli insan gücü büyümenin temeli

Ankete katılan yöneticilerin % 29'u büyümeye en fazla katkıda bulunan unsurun kaliteli iş gücü olduğunu belirtirken, % 22'si sağlam bir iş stratejisinin, % 15'i ise doğru zamanlamanın önemli olduğunu savundular. Kaliteli iş gücünün büyümeye katkıda bulunan en önemli unsur olduğu görüşünü Avrupa, Ortadoğu ve Afrika yöneticileri % 66, Asya Pasifik yöneticileri % 47,6 , Kuzey Amerikalı yöneticiler ise % 25 oranında desteklediler. Büyümenin önündeki en önemli zorlukları sıralarken ise katılımcıların % 26'sı kaliteli personeli bulmak ve elde tutmayı ilk sıraya yerleştirirken, % 19'u kurumsal altyapı eksikliğinden, % 19'u ise piyasa koşullarının hızlı değişmesinden ve yeni ürün ömrünün kısa olmasından yakındılar. Kaliteli personel bulmanın en önemli zorluk olduğu konusunda tüm bölgelerdeki yöneticiler görüş birliği içinde bulunuyor. Bu sorunu birinci sıraya koyan yöneticilerin oranı Asya Pasifik'te % 35, Avrupa, Ortadoğu ve Afrika'da % 28, Kuzey Amerika'da ise % 27 düzeyinde gerçekleşti.

Ciro artışının önündeki zorluk

Teknoloji şirketleri, ciro artışını sürdürmenin önündeki en önemli sorun olarak ise fiyatlardaki sıkı rekabeti gösterdiler. Yöneticilerin % 23'ü rekabet nedeniyle fiyatların düşmesini sorun olarak vurgularken, % 22'si müşteri sadakatini oluşturmayı, % 22'si ise mevcut ekonomik koşulları öne çıkardı. Kuzey Amerikalı yöneticiler ise bu konudaki en önemli sorunun yeni ürün geliştirip piyasaya sunmak olduğunu belirttiler. Mali açıdan en önemli hususun satışları artırmak olduğu konusunda dünyanın bütün bölgelerindeki yöneticiler arasında görüş birliği ortaya çıktı. Ancak Türk yöneticilerin % 30'u bu görüşü benimserken, dünyanın diğer bölgelerindeki yöneticiler arasında bu oranın daha yüksek çıkması dikkat çekti.

Sektör gelecekte umutlu

Teknoloji sektörünün liderleri geleceğe umutla bakıyor. Soruları yanıtlayanların % 93'ü önümüzdeki 12 ay içinde hızlı büyümenin devam edeceğinden oldukça emin olduklarını söylediler. Bu doğrultuda yöneticilerin % 51'i gelecek 12 ay içinde büyüme senaryosunun gerçekleşme ihtimali en yüksek senaryo olduğunu vurguladılar. Yöneticilerin % 33'ü ise kurumsal yönetimin sektörde daha fazla yerleşmesiyle büyüme ivmesinin artacağını vurguladı. Büyüme beklentilerine paralel olarak sektörde istihdamın da artması bekleniyor. Şirketlerin yaklaşık yarısı bir yıl içinde çalışan sayısını yüzde 1 – 25 arasında; şirketlerin % 37'si ise % 26 – 50 arasında artıracıklarını belirttiler. Büyüme konusunda en iyimser yaklaşımın Türk yöneticilerde olduğu görüldü. Diğer bölgeler de bu iyimserliği paylaşmakla beraber, diğer bölgelerin oranları biraz daha aşağıda kaldı. Asyalı yöneticilerin % 90'ı, Avrupa, Ortadoğu ve Afrikalı yöneticilerin % 80'i, Kuzey Amerikalı yöneticilerin ise % 74'ü önümüzdeki 12 ay içinde hızlı büyümenin devam edeceğinden oldukça emin olduklarını vurguladılar. 2007 yılı beklentileri ile ilgili olarak Türk yöneticiler arasından karamsar hiç çıkmazken, diğer bölgelerde düşük oranlarda da olsa karamsarlık göze çarptı.

İnternet yaygın olarak kullanılıyor

Deloitte'un anketi, teknoloji sektöründe internet tabanlı uygulamaların da yaygın bir şekilde kullanıldığını ortaya koydu. Soruları yanıtlayan yöneticilerin % 45'i internet tabanlı uygulamaların stratejik planlarında çok önemli bir yer tuttuğunu kaydetti. Şirketlerin % 52'si satış/dağıtım ve müşteri ilişkileri yönetimi için internet tabanlı uygulamaları kullanırken, % 78'i ise iletişimi internet tabanlı uygulamalarla gerçekleştiriyor. Dünyanın diğer bölgelerinde İnternet coğrafi olarak birbirlerinden uzakta olan çalışanlar arasında bağlantı sağlamak için yoğun olarak kullanılırken, Türk şirketlerinin İnternet'i bu amaçla daha az kullanmaları da şirket yapılarının farklılığını ortaya koydu.

CEO'ların başarılarındaki küresel ortak özellikler

Türkiye'de ve Kuzey Amerika dışındaki bölgelerde CEO'ların kişisel öncelikli sorunu karlılığı sağlamak ve sürdürmek olarak belirlendi. Türk yöneticilerin % 34'ü bunu en önemli mesele olarak kabul ederken, bu oran Asyalı yöneticilerde % 35, Avrupa, Ortadoğu ve Afrikalı yöneticilerde ise % 25 oldu. Kuzey Amerikalı yöneticiler ise ilk sıraya (% 31) lider yetiştirip sorumluluk paylaşmayı koydular. Bütün CEO'lar hızlı büyüyen bir teknoloji şirketinin yöneticisi için en önemli niteliğin doğru zamanda doğru kararlar almak olduğu konusunda görüş birliğine vardılar. Kuzey Amerika dışındaki yöneticiler, kişisel başarılarının altında ilk sırada girişimcilik ruhunun yattığını düşünüyorlar. Başarılarını girişimciliğe bağlayan yöneticilerin oranı Türkiye'de % 70, Avrupa, Ortadoğu ve Afrika'da % 81, Asya Pasifik'te % 69'a ulaştı. Kuzey Amerikalı CEO'lar ise kişisel başarılarını, ilk sırada başarıya olan inanç ve kararlılıklarına bağladılar.

Deloitte Teknoloji Fast 50 hakkında

Deloitte Teknoloji Fast 50 – Türkiye'de ilk defa düzenlenen yerel olmakla beraber küresel bir programdır. Aşağıda yer alan kriterlere göre seçilen 50 Teknoloji firması kendi bölgesinde ilk 500'e seçilebilmek için yarışır. Programın amacı her ülkenin kendi teknolojisini geliştirmeyi desteklerken bu alanda büyümeyi hedefleyen firmaları ödüllendirerek uluslararası platformda da bilinirlik sağlamaktır. Programa aday olabilmek için aranan şartlar: • Teknoloji, Medya veya Telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet göstermek, • Cironun oluşumuna ciddi katkı yapan bir patent hakkına veya teknolojiye sahip olmak veya cironun önemli bir kısmını araştırma – geliştirme faaliyetlerine harcamak, • 2001 yılında en az 50.000.- Euro, 2005 yılında ise en az 800.000.- Euro ciro gerçekleştirmiş olmak, • Kesintisiz en az beş yıl süreyle faaliyet göstermiş olmak, • Şirket merkezinin Türkiye sınırları içinde olması.

Deloitte hakkında

Denetim, vergi, yönetim danışmanlığı ve kurumsal finansman hizmetlerinde dünyanın en büyük kuruluşlarından biri olan Deloitte, 150 ülkede, 700 ofiste, 135 bin personeli ile faaliyet gösteriyor. Deloitte'un 2005 yılı cirosu 20 milyar dolardır. İleri teknoloji kullanan, değişik alanlardaki bilgi ve becerilerini bir araya getiren Deloitte, dünya

apındaki tüm mŒterilerine aynı yüksek kaliteli hizmeti sunmayı ilke edinmiŒtir. MŒteri portföyündeki ülke, dil, para birimi ve kültür farklılıkları, kuruluşun geliŒmekte olan pazarlardaki liderliğinin bir göstergesini oluŒturuyor. Türkiye’de alıŒmalarına 1986 yılında baŒlayan Deloitte faaliyetlerini İstanbul ve Ankara’da 500’ aŒkın alıŒanıyyla sürdürüyor. Deloitte’un Türkiye’de denetim, vergi, yönetim danıŒmanlıđı, kurumsal finansman ve kurumsal risk alanlarında hizmet veren beŒ Œirketi bulunuyor.